

STAREA LOCUIRII STUDENȚILOR

Un studiu despre viața și
realitățile condițiilor de trai
ale studenților din România
anului 2023.

DESPRE STAREA NAȚIUNII STUDENȚEȘTI

Starea Națiunii Studentești este rezultatul unui parteneriat format din 38 de asociații studentești de peste tot din România. Acest parteneriat este menit să atragă atenția asupra problemelor studenților din România și a dificultăților cu care se confruntă în acești ani, probleme deseori ignorate la nivel instituțional.

„Starea Locuirii Studenților” este cel de-al doilea proiect de cercetare al Stării Națiunii Studentești, după primul, realizat în 2022. El constă într-un amplu sondaj adresat studenților din toate centrele universitare din România, pentru a identifica și înțelege condițiile în care aceștia trăiesc. „Starea Locuirii Studenților” a fost realizată în parteneriat cu Centrul pentru Studiul Democrației, think-tank înființat în anul 2006 în cadrul Departamentului de Științe Politice, Facultatea de Științe Politice, Administrative și ale Comunicării, Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj.

Pentru mai multe informații, ne poți găsi la:

stareastudentilor.ro

facebook.com/stareastudentilor

instagram.com/stareastudentilor

iulia.git@stareastudentilor.ro

Starea Națiunii Studentești a început ca o inițiativă a organizațiilor studentești, fiind un proiect al studenților, pentru studenți. Problemele acestora nu pot fi rezolvate de o singură entitate sau de un singur centru universitar, identificarea soluțiilor pentru viitorul studenților necesitând implicarea organizațiilor din întreaga țară. Mai jos puteți vedea toți oamenii extraordinari care ni s-au alăturat ca parteneri. Dacă ați auzit despre noi și doriți să vă alăturați inițiativei noastre, contactați-ne printr-un mesaj pe Facebook sau email.

Parteneri

CONȚINUT

Despre	02
Cuvânt Înainte	04
Echipă	05
Metodologie	06
Concluzii-cheie	08
Rezultate generale	09
Capitolul 1: Condiții de locuire	10
Capitolul 2: Consumul de energie - costuri, folosire	16
Capitolul 3: Calitatea și costurile vieții	25
Capitolul 4: Sănătatea mintală și wellbeing	30

CUVÂNT ÎNAINTE

Apariția primului studiu Starea Națiunii Studentești, în 2022, ne-a confirmat că societatea românească dorește cu adevărat să înțeleagă problemele studenților români. De aceea, revenim cu cel de-al doilea studiu, intitulat Starea Locuirii Studenților.

Acest demers este cu atât mai important cu cât lumea în care trăim nu a devenit, cum speram, un loc mai simplu odată cu terminarea pandemiei. Dimpotrivă, ea a lăsat locul unui război în vecinătatea României, și unei situații economice tot mai complicate. Toate acestea nu afectează doar condițiile de trai ale tinerilor, ci și sănătatea lor fizică și mintală.

Starea Locuirii Studenților urmărește să ofere un diagnostic cât mai clar al condițiilor de viață și nivelului de fericire al tinerilor adulți din România. Peste 1.670 de tineri din toate centrele universitare au răspuns întrebărilor noastre. Concluziile acestui studiu vor fi de ajutor oricărei instituții care dorește să dezvolte politici menite să îi ajute pe tinerii din țara noastră.

La fel ca și studiul din 2022, acest nou studiu ne arată că ei nu mai trebuie văzuți doar prin simpla lupă a educației. De fapt problemele tinerilor sunt multisectoriale: de la costurile la energie și până la problemele de consum de substanțe și sănătate mintală.

Fără îndoială, mersul la facultate este o perioadă de eliberare, dar este și o perioadă de intensă dislocare și lipsă de control asupra propriei vieți. Astfel, 65,9% dintre respondenți locuiesc cu mai multe persoane în camera în care dorm, iar 37,3%, sunt nemulțumiți de nivelul de aglomerare și lipsa spațiului personal. Mai mult, un total de 55% dintre respondenți nu își pot regla temperatura din gospodărie.

Problema costurilor ridicate apare permanent. 32,7% indică facturile și cheltuielile de întreținere ca fiind una dintre nemulțumirile de bază din viața lor, alături de cuantumul chiriei sau al regiei de cămin- 29,9%. Aproape 10% din studenți nu își permit un trai decent, iar 30,9% declară că veniturile lor le ajung doar pentru strictul necesar.

Un alt aspect îngrijorător îl constituie consumul de substanțe. Țigările -25,1%- și alcoolul -21,6%- se află în fruntea listei de substanțe din care studenții au consumat mai mult în ultimele 12 luni și ne arată că eforturile de control ale statului român în această privință lasă mult de

dorit. O cifră mai redusă -17,7%- se înregistrează la creșterea consumului de țigări electronice și tutun încălzit. Vestea cea bună este că creșterea de consum la droguri este foarte scăzută -1,9%. De asemenea, doar 1,4% din consumatorii de țigări electronice sau tutun încălzit au trecut de la acestea la țigările clasice, lucru care ne arată că efectul de "gateway" (consum de țigări electronice asociat cu consum ulterior de țigări) este foarte redus la studenți.

Poate cele mai îngrijorătoare concluzii sunt cele referitoare la sănătatea mintală a respondenților. 78,4% înregistrează nivele crescute de stres și anxietate, iar 9,8% au avut gânduri suicidale. Chiar dacă cea mai menționată sursă de probleme de către studenți este creșterea prețurilor la energie -48,9%, peste 31,0% dintre aceștia au avut de suferit din cauza abuzului verbal, 10,5% din cauza bullying-ului online, 6,9% din a hărțuirii sexuale și 4,1% au trecut prin episoade de violență fizică.

Toate acestea ne arată de ce studenții trebuie să simtă că, în ciuda greutăților, au parte de înțelegere și susținere. Că sunt văzuți nu doar ca o problemă, ci ca o mare oportunitate. Societatea românească nu trebuie să uite, indiferent de problemele geo-politice, de cel mai important bun al său. Starea Locuirii Studenților este tocmai o încercare de a aduce în focus

cea mai mare prioritate: tinerii. Înțelegerea problemelor lor și găsirea celor mai bune soluții ne vor oferi nu doar liniște socială, ci și generații mai ocrotite și mai fericite. Generații care se vor simți suficient de susținute pentru a rămâne să își construiască viitorul aici, în România, pentru binele nostru, al tuturor.

Iulia Giț,
Coordonator de Proiect Starea Națiunii Studentești

Am dori de asemenea să îi mulțumim lui Emil Mesaroș, președinte onorific Agora Debate, pentru sfaturile oferite pe partea de comunicare și dezbateri.

ECHIPĂ

George Jiglău

George este politolog, lector universitar în Științe Politice la UBB și președinte al Centrului pentru Studiul Democrației. Politicile energetice și impactul lor asupra locuirii ocupă un rol central în activitatea sa, iar relația bună pe care o dezvoltă cu fiecare generație de studenți se reflectă și în implicarea studenților săi în proiectele sale de cercetare.

Andra Literat

Andra a terminat Facultatea de Medicină Dentară din cadrul UMF "Iuliu Hațieganu" din Cluj-Napoca și în prezent este medic rezident în specialitatea Parodontologie. Este implicată în mișcarea de dezbateri din Transilvania de peste 10 ani, fiind parte a asociației AGORA Debate și se implică activ în coordonarea activității programului de dezbateri dedicat tineretului.

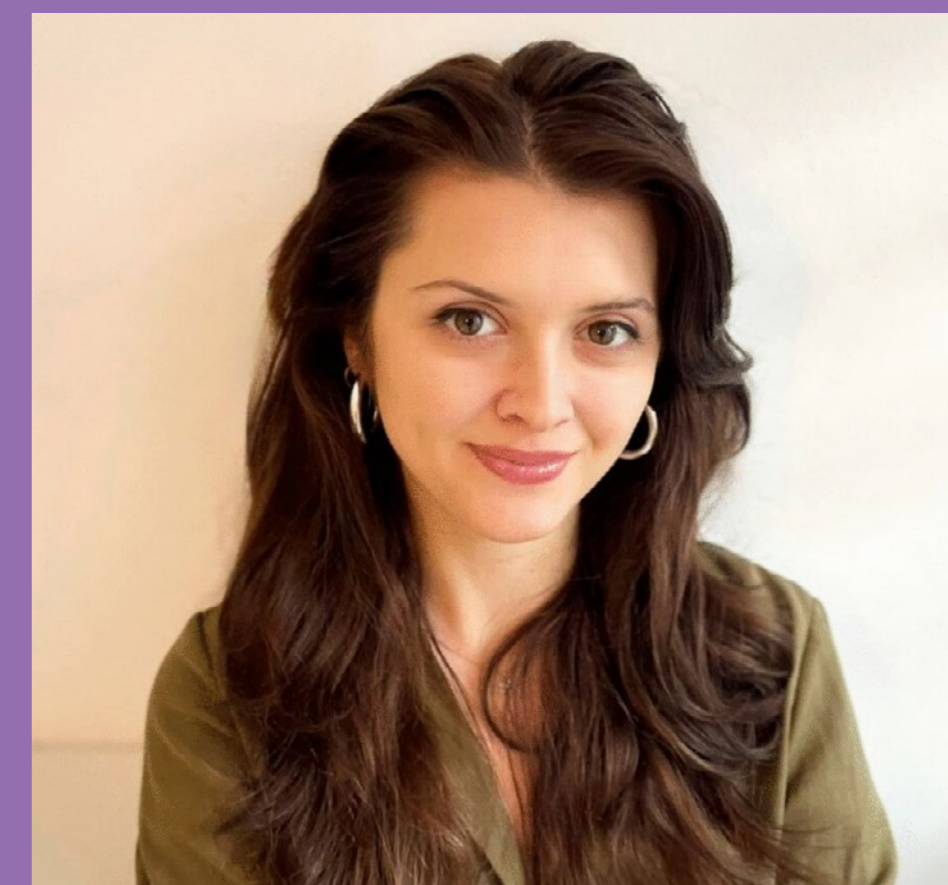
Cristian Andrei Ciornea

Două pasiuni îl animă puternic pe Cristian: cercetarea academică și dezbaterile publice. Amândouă se întrepătrund în activitățile lui zilnice. Astfel, Cristian este masterand atât al Facultății de Drept cât și al Facultății de Științe Politice din cadrul Universității Babeș-Bolyai, precum și președinte al BBU Debate Society. El este totodată implicat activ în activități de voluntariat sau de cercetare.

Iulia Gîț

Pasionată de probleme sociale, Iulia s-a implicat încă din timpul liceului în activități de voluntariat și de reprezentare a elevilor și studenților. Absolventă a Facultății de Drept UBB, Iulia activează în prezent în domeniul protecției datelor susținând afaceri la nivel european. Cu toate acestea, ea rămâne alături de problemele studenților, fiind implicată în cadrul AGORA Debate și coordonând proiectul Starea Studenților.

METODOLOGIE

“Viața Locuirii Studenților” este un sondaj online, realizat cu participarea a 1.670 respondenți, studenți care își desfășoară studiile în universități din 22 de orașe din România. Sondajul a fost desfășurat între 1 martie 2023 - 15 septembrie 2023. Respondenții care au participat la acest sondaj au trebuit să răspundă la 3 întrebări de control despre situația lor, urmate de 25 de întrebări despre calitatea locuirii și a vieții lor în ultimele 12 luni. Toate întrebările din sondaj au fost obligatorii.

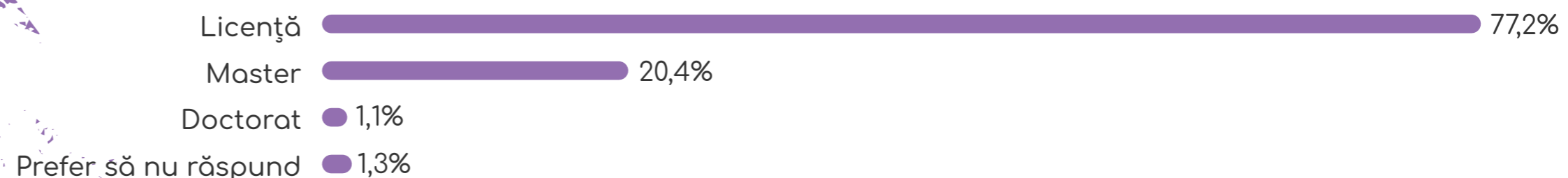
Câteva lucruri despre studenții care au răspuns acestui chestionar:

Sex respondenți:

Cu toate că în facultățile românești numărul de studenți este majoritar feminin, participarea lor în prezentul sondaj depășește procentele care apar de regulă în statistici. Acest gen de diferențe sunt normale în cazul unor chestionare administrate strict online. Desigur, ponderea mai mare a femeilor în rândul respondenților trebuie luată în considerare atunci când sunt evaluate răspunsurile. Spre exemplu, răspunsurile din sondaj ce indică faptul că 43% din respondenți au avut probleme în a-și acoperi costurile legate de sănătate și wellbeing sunt îngrijorătoare, fiindcă în mod tradițional femeile cheltuiesc mai mult în acest domeniu.

Ciclu de studii universitare respondenți:

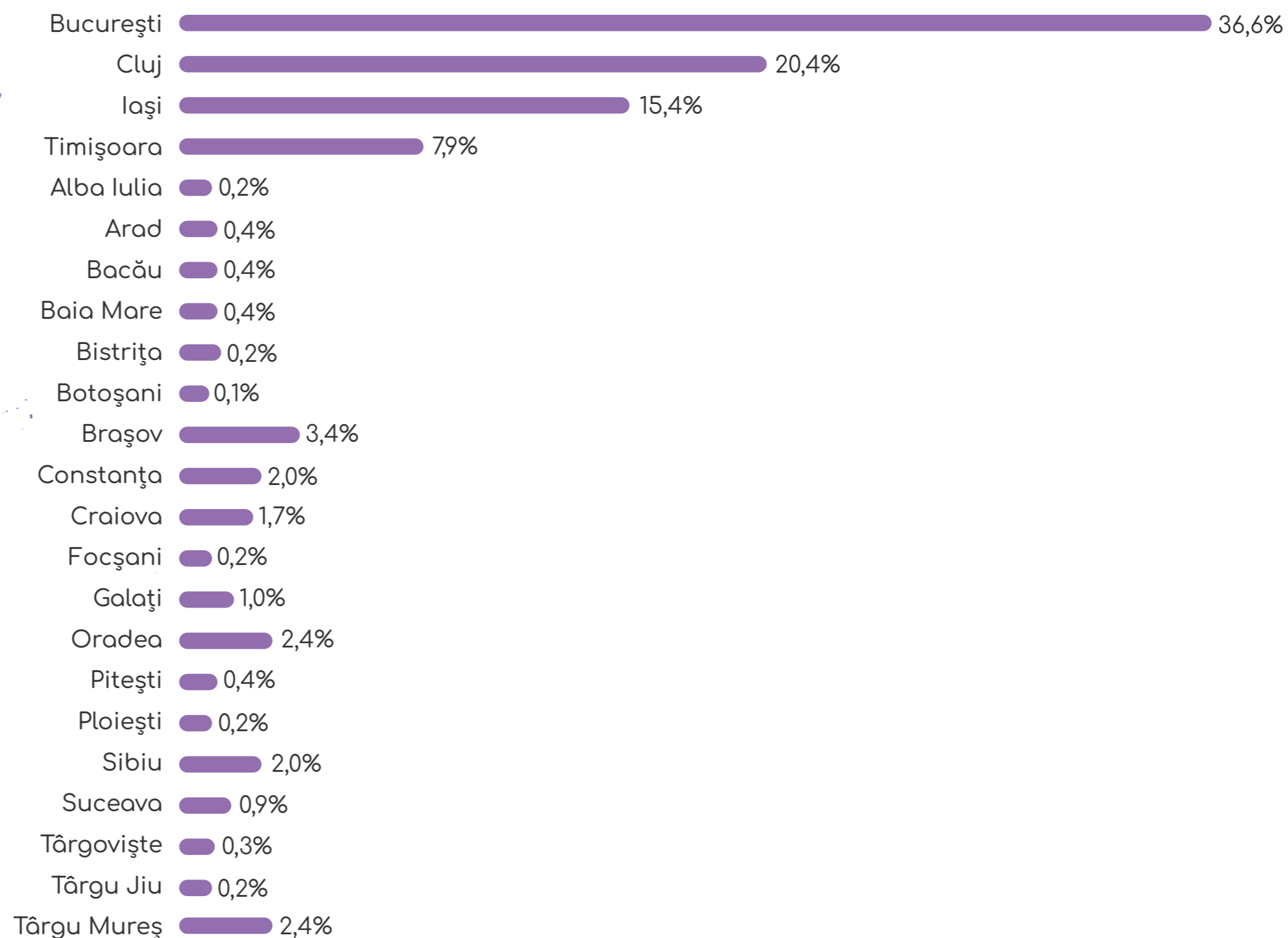

Proporția de studenți la nivel licență, respectiv masteranzi și doctoranzi este în linii mari aceeași cu cea prezentată în documentele oficiale ale Ministerului Educației Naționale, precum “Raport privind starea învățământului superior din România 2021 – 2022”.

METODOLOGIE

În funcție de subiectul lor, întrebările au fost împărțite în 4 capitole: 1. Condiții de locuire; 2. Consumul de energie - costuri, obiceiuri de folosire; 3. Calitatea și costurile vieții; 4. Sănătate mintală și wellbeing. În secțiunea "Rezultate finale" din document puteți găsi prezentarea rezultatelor înregistrate la fiecare din aceste întrebări. La început, în "Concluzii-cheie", aveți o selecție a celor mai importante aspecte din prezentare. Totuși, pentru o înțelegere de ansamblu a sondajului, vă rugăm să citiți întreaga secțiune de "Rezultate finale".

Centrele universitare în care își desfășoară studiile respondenții:

După cum ne puteam aștepta, marea majoritate a respondenților provin din cele 4 mari centre universitare din România. Totuși, sunt prezente, cu numere semnificative, și centre cum sunt Brașov, Oradea, Târgu-Mureș, Sibiu sau Craiova, precum și din alte centre din țară, ceea ce îi oferă acestui sondaj acoperire națională.

CONCLUZII-CHEIE

Studentii au cele mai mari probleme de locuire cu:

În condițiile în care:

55,0%

dintre studenți nu își pot regla temperatura din casă, din motive de costuri sau lipsă echipamente

43,5%

dintre studenți spun că adesea e prea cald sau prea frig în casă

Ei prioritizează prețul energiei și confortul termic mai degrabă decât protecția mediului înconjurător:

47,7%

"Important e prețul, cât de mult mă costă energia"

38,1%

"Important e confortul termic din gospodărie, să pot regla temperatura când și cum doresc"

6,1%

"Important e impactul asupra mediului înconjurător"

Sănătatea lor mintală pare să se fi înrăutățit:

"Stresul și anxietatea mea au crescut"

72,0%

vs.

78,4%

Studiu 2022

Studiu 2023

"Am avut gânduri suicidale"

9,0%

vs.

9,8%

Studiu 2022

Studiu 2023

Și au numeroase probleme financiare:

Nu îmi ajung banii nici măcar pentru strictul necesar

9,3%

Îmi ajung banii doar pentru strictul necesar

30,9%

Îmi ajung pentru un trai decent, dar nu îmi permit lucruri mai scumpe

40,4%

Ei indică prețurile la energie, urmate de abuzul verbal și începerea războiului, când sunt întrebați ce i-a afectat cel mai tare:

Creșterea prețurilor la energie

48,9%

Abuz verbal

31,0%

Începerea războiului

18,5%

STAREA
LOCUIRII
STUDENȚILOR

REZULTATE GENERALE

CAPITOLUL 1: CONDIȚII DE LOCUIRE

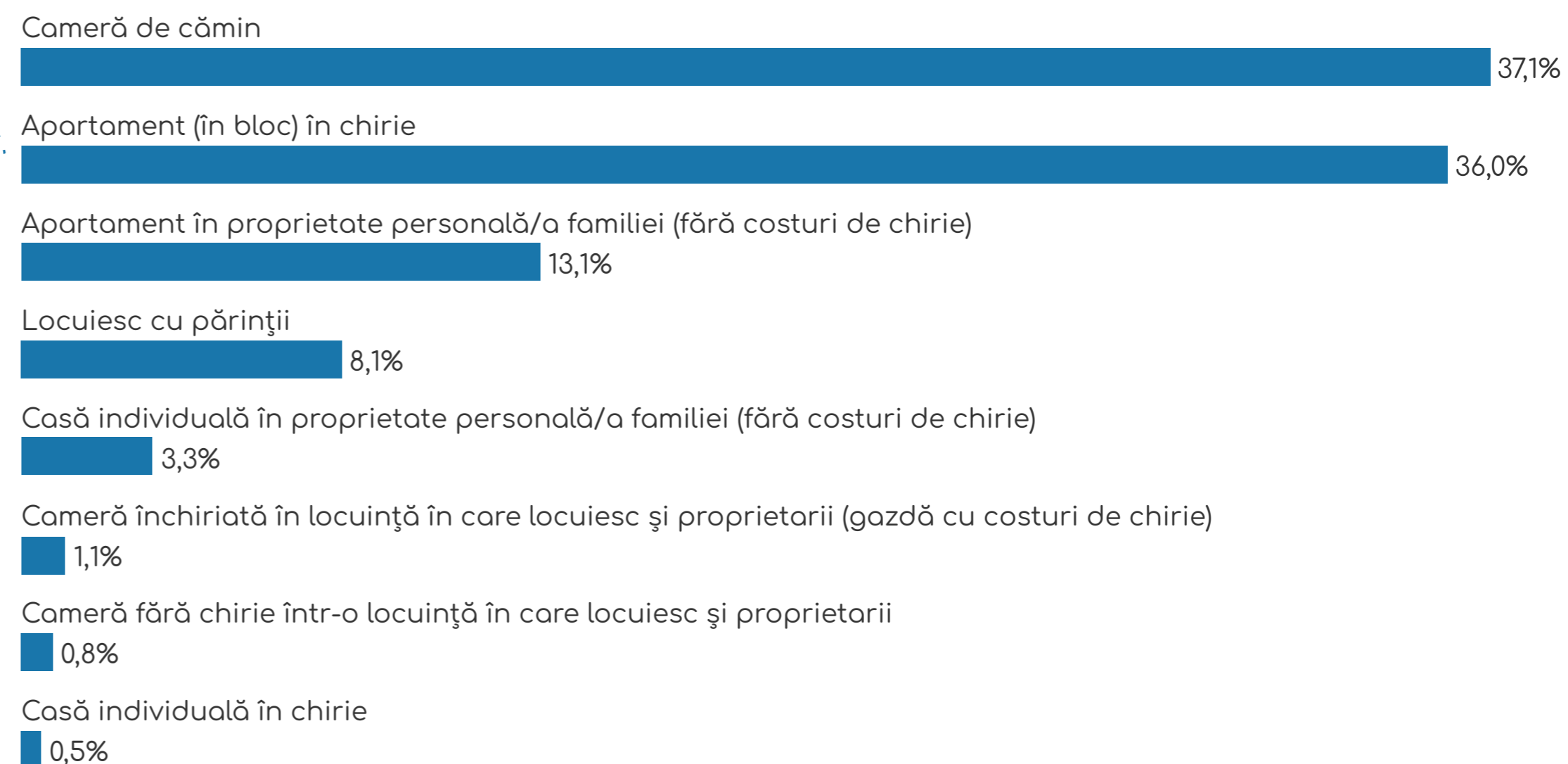

01

UNDE LOCUIEȘTI ÎN MAJORITATEA TIMPULUI, DE CÂND A ÎNCEPUT ACTUALUL AN UNIVERSITAR?

Majoritatea studenților locuiesc în camera de cămin (37,1% din respondenți) și în apartamente în chirie (36%). 16,4% nu plătesc chirie deoarece locuiesc în apartamente sau case aflate în proprietate personală sau a familiei, iar 8,1% dintre studenți locuiesc cu părinții.

1670 RESPONDENȚI

"1. Unde locuiești în majoritatea timpului, de când a început actualul an universitar?"

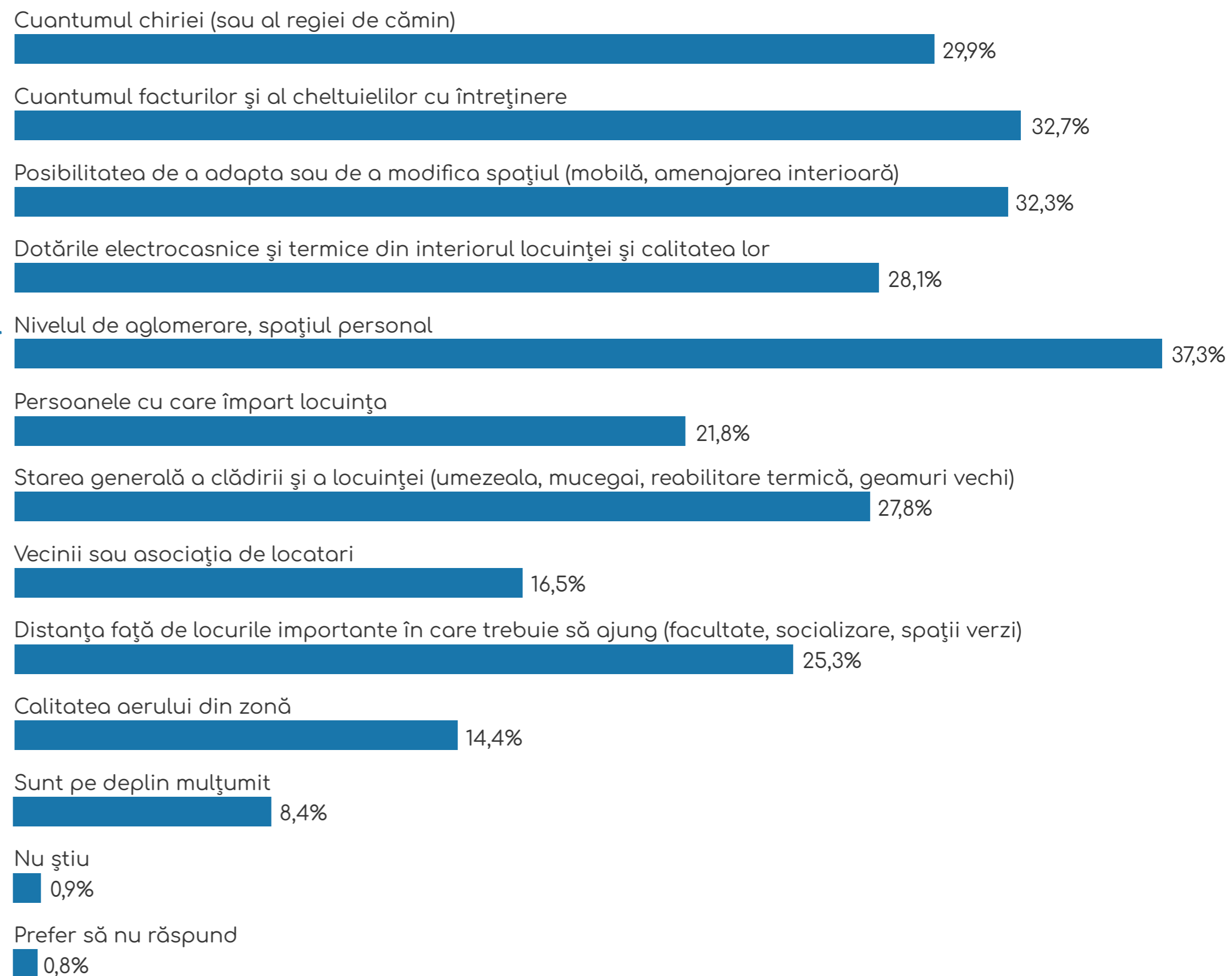
Întrebare cu răspuns unic.

02

DACĂ TE GÂNDEȘTI LA LOCUIȚA TA, CARE DINTRE URMĂTOARELE ASPECTE TE NEMULȚUMEȘTE?

Doar 8,4% din respondenți se declară pe deplin mulțumiți de condițiile de trai. 37,3%, sunt nemulțumiți de nivelul de aglomerare și lipsa spațiului personal, iar o treime indică facturile și cheltuielile de întreținere ca aspecte de nesatisfacție. Quantumul chiriei, amplasarea și dotările gospodăriei înregistrează, de asemenea, un scor ridicat.

1670 RESPONDENȚI

"2. Dacă te gândești la locuința ta, care dintre următoarele aspecte te nemulțumește?"

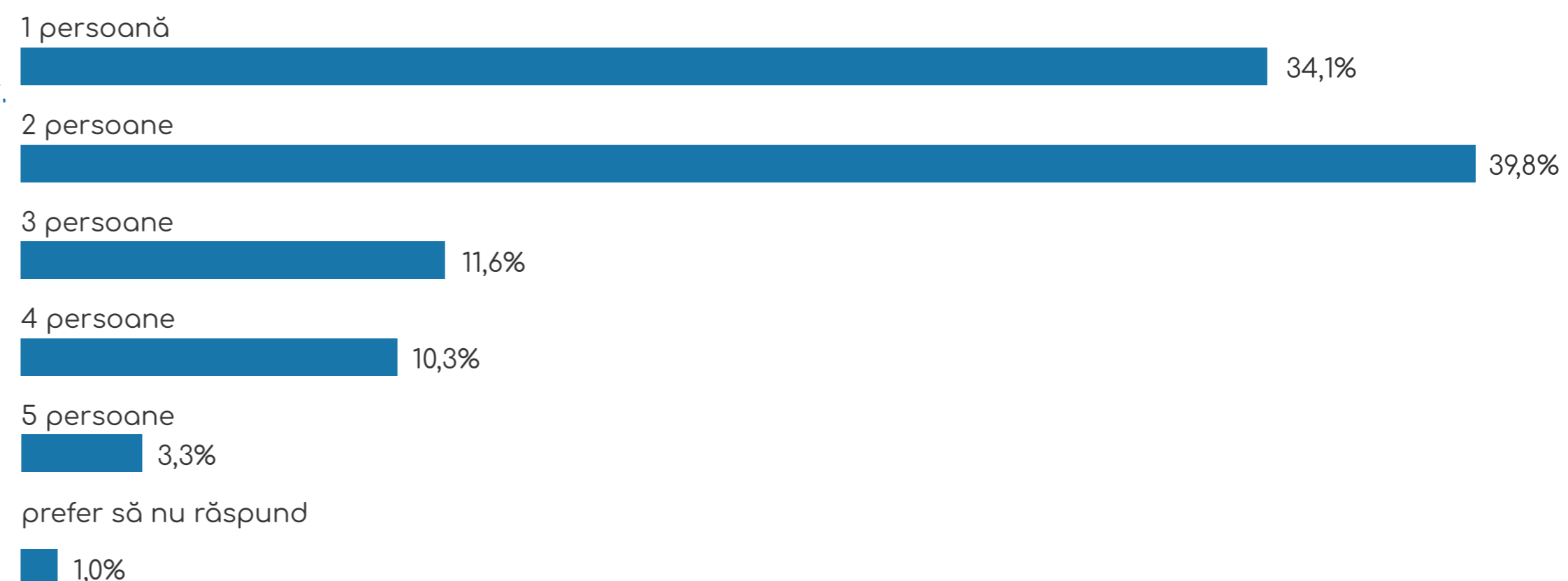
Întrebare cu posibilitate de răspuns multiplu.

03

CÂTE PERSOANE (INCLUSIV TU) LOCUIESC ÎN CAMERA ÎN CARE DORMI?

65,9%, locuiesc cu mai multe persoane în camera în care dorm, ceea ce indică un nivel de aglomerare ridicat (principala cauză a nemulțumirii studenților, conform întrebării anterioare). 39,8% își împart dormitorul cu încă o persoană și numai 34,1% din studenți sunt singuri în camera în care dorm.

1670 RESPONDENȚI

"3. Câte persoane (inclusiv tu) locuiesc în camera în care dormi?"

Întrebare cu răspuns unic.

04

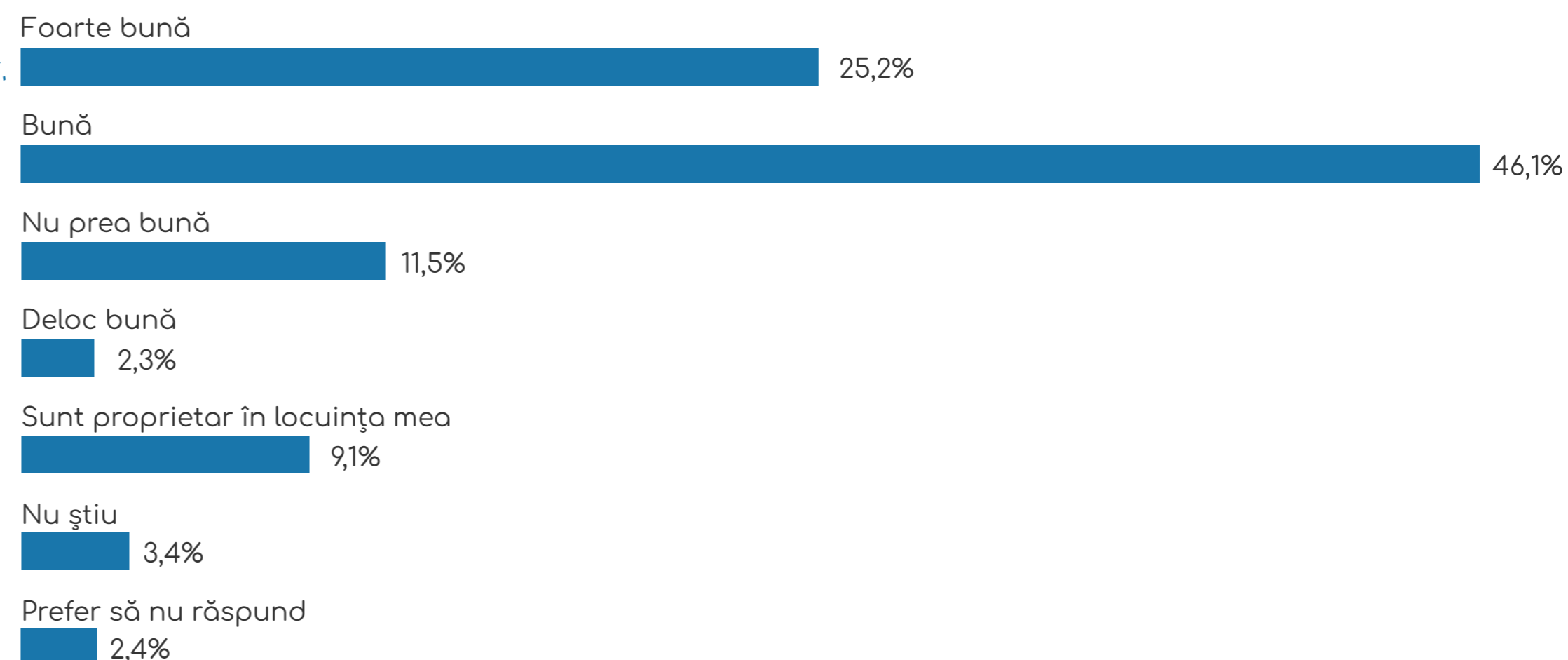
CUM EVALUEZI RELAȚIA CU PROPRIETARUL LOCUINȚEI TALE ÎNCHIRIATE SAU CU ADMINISTRAȚIA CĂMINULUI ÎN CEEA CE PRIVEȘTE ASPECTELE CARE ȚIN DE STAREA LOCUINȚEI?

71,3% dintre studenți declară că relația lor cu proprietarul sau administratorul locuinței în ceea ce privește aspectele care țin de starea locuinței este bună sau foarte bună. 13,8% spun că această relație nu este prea bună sau este deloc bună.

"4. Cum evaluezi relația cu proprietarul locuinței tale închiriate sau cu administrația căminului în ceea ce privește aspectele care țin de starea locuinței?"

Întrebare cu răspuns unic.

1645 RESPONDENȚI

05

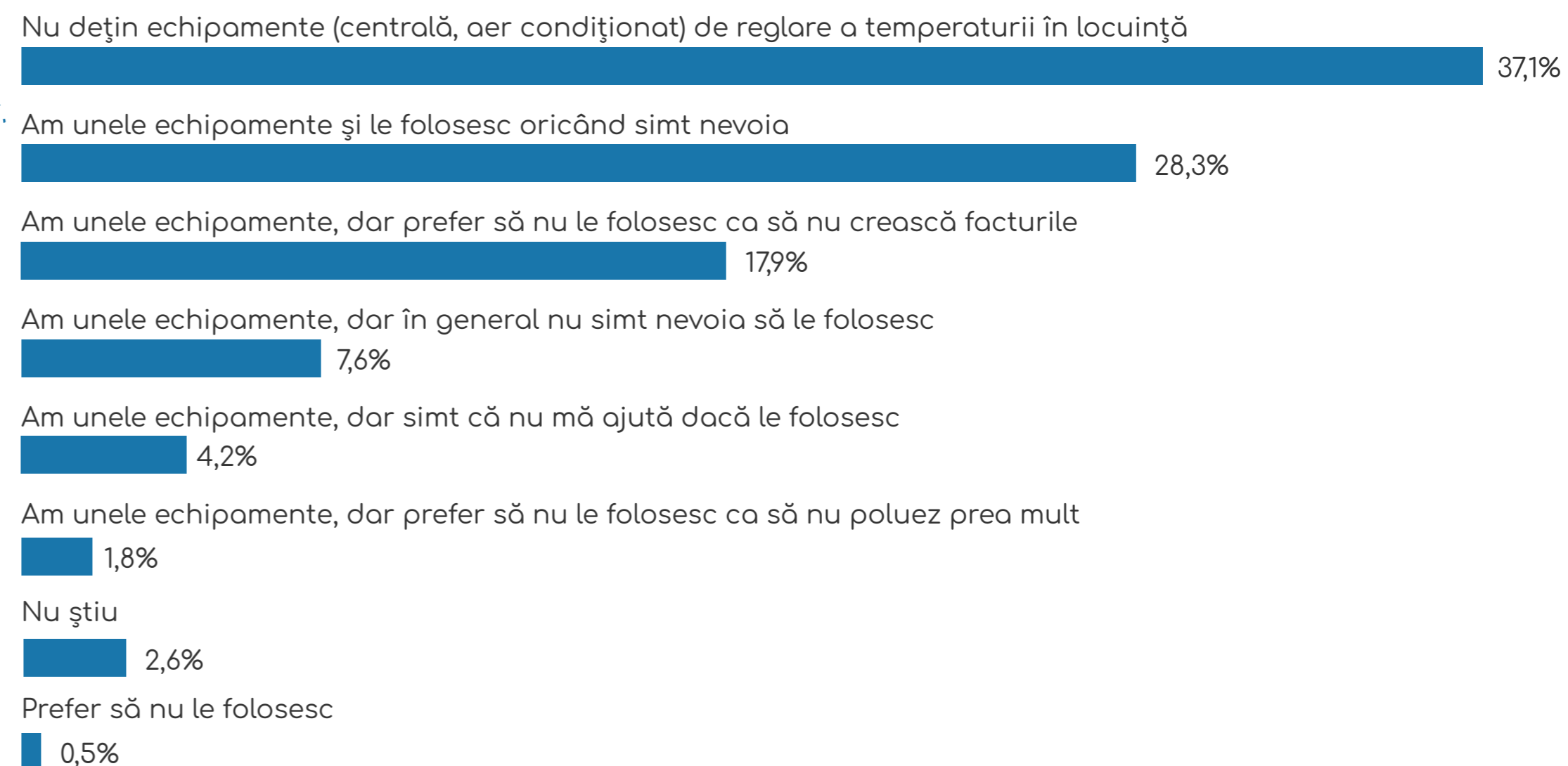
LEGAT DE CAPACITATEA TA DE A CONTROLA TEMPERATURA DIN LOCUIȚĂ, CARE DINTRE AFIRMAȚII ȚI SE POTRIVEȘTE CEL MAI BINE?

Un total de 55% dintre respondenți nu își pot regla temperatura din gospodărie, fie pentru că nu dispun de echipamente - 37,1%, fie pentru că se tem de creșterea facturilor - 17,9%. Numai 1,8% aleg să sub-utilizeze echipamentele pe care le au din rațiuni ce țin de mediu.

"5. Legat de capacitatea ta de a controla temperatura din locuință, care dintre afirmații ți se potrivește cel mai bine?"

Întrebare cu răspuns unic.

1666 RESPONDENȚI

CAPITOLUL 2: CONSUMUL DE ENERGIE - COSTURI, OBICEIURI DE FOLOSIRE

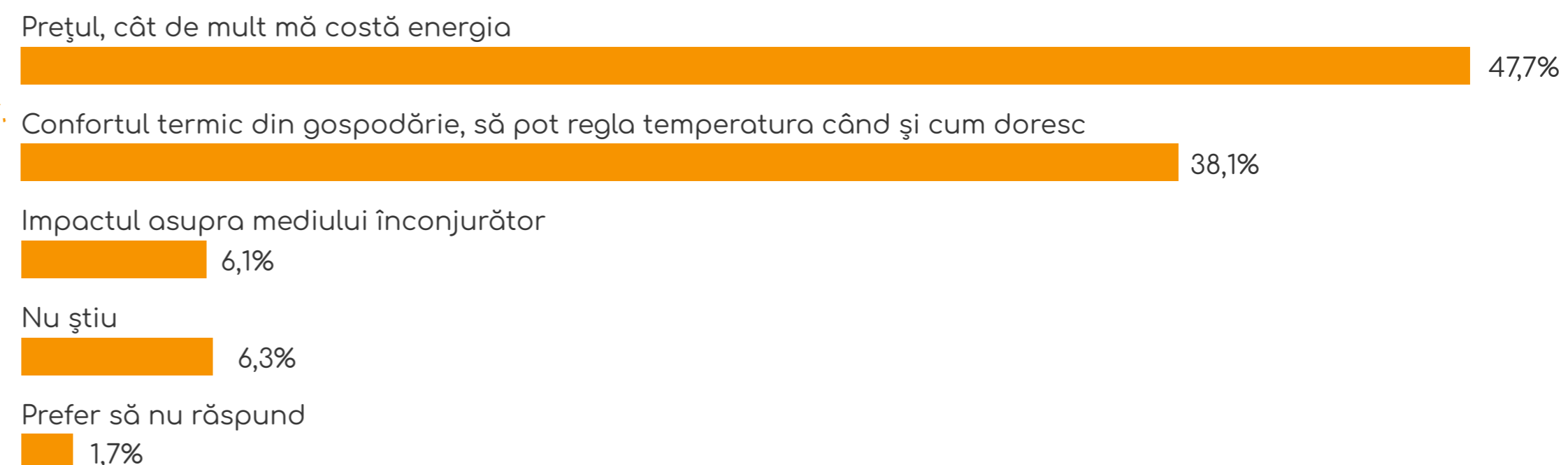

06

DINTRE URMĂTOARELE ASPECTE LEGATE DE FOLOSIREA ENERGIEI ÎN LOCUINȚĂ, CARE ESTE CEL MAI IMPORTANT PENTRU TINE?

Deși într-una din întrebările următoare (13), 84,7% dintre respondenți sunt de acord că schimbările climatice sunt o amenințare reală, iar 36,2% admit că felul în care folosesc și consumă energia acasă are impact asupra mediului, doar 6,1% declară că acest impact le influențează modul de folosire a energiei acasă. Aproape jumătate prioritizează prețul și quantumul facturilor, în timp ce 38,1% prioritizează confortul.

1670 RESPONDENȚI

"6. Dintre următoarele aspecte legate de folosirea energiei în locuință, care este cel mai important pentru tine?"

Întrebare cu răspuns unic.

07

DACĂ TE GÂNDEȘTI LA NIVELUL DE CONFORT TERMIC PE CARE ȚI-L OFERĂ LOCUINȚA TA, CARE DINTRE URMĂTOARELE AFIRMAȚII ȚI SE POTRIVEȘTE CEL MAI BINE?

Percepția că temperatura din locuință nu este adecvată (este prea cald sau prea frig) este unul dintre indicatorii principali ai fenomenului de sărăcie energetică. 43,5% dintre respondenți au o astfel de percepție.

"7. Dacă te gândești la nivelul de confort termic pe care ți-l oferă locuința ta, care dintre următoarele afirmații ți se potrivește cel mai bine?"

Întrebare cu răspuns unic.

1670 RESPONDENȚI

În general, temperatura din casă e potrivită

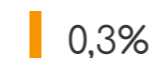
Adesea e prea cald sau prea frig în casă

Nu știu

Prefer să nu răspund

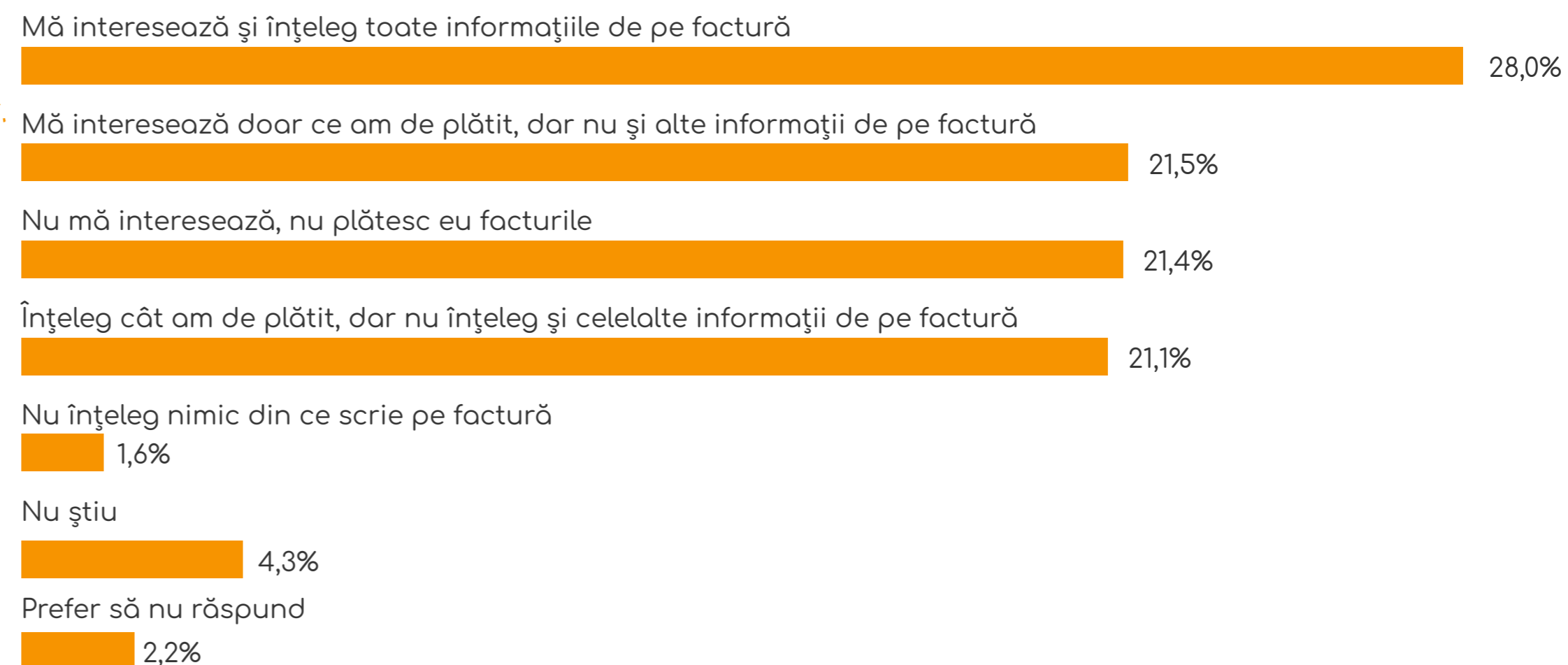

08

REFERITOR LA FACTURILE LA ENERGIE, CARE DINTRE AFIRMAȚII ȚI SE POTRIVEȘTE CEL MAI BINE?

Aproape o treime dintre respondenți sunt interesați și înțeleg toate informațiile de pe factură. 21,5% sunt interesați doar de costul energiei, în timp ce 21,1% nici nu înțeleg alte informații din factură în afara prețului. Numai 21,4% dintre studenți nu plătesc ei înșiși facturile la energie.

1670 RESPONDENȚI

"8. Referitor la facturile la energie, care dintre afirmații ți se potrivește cel mai bine?"

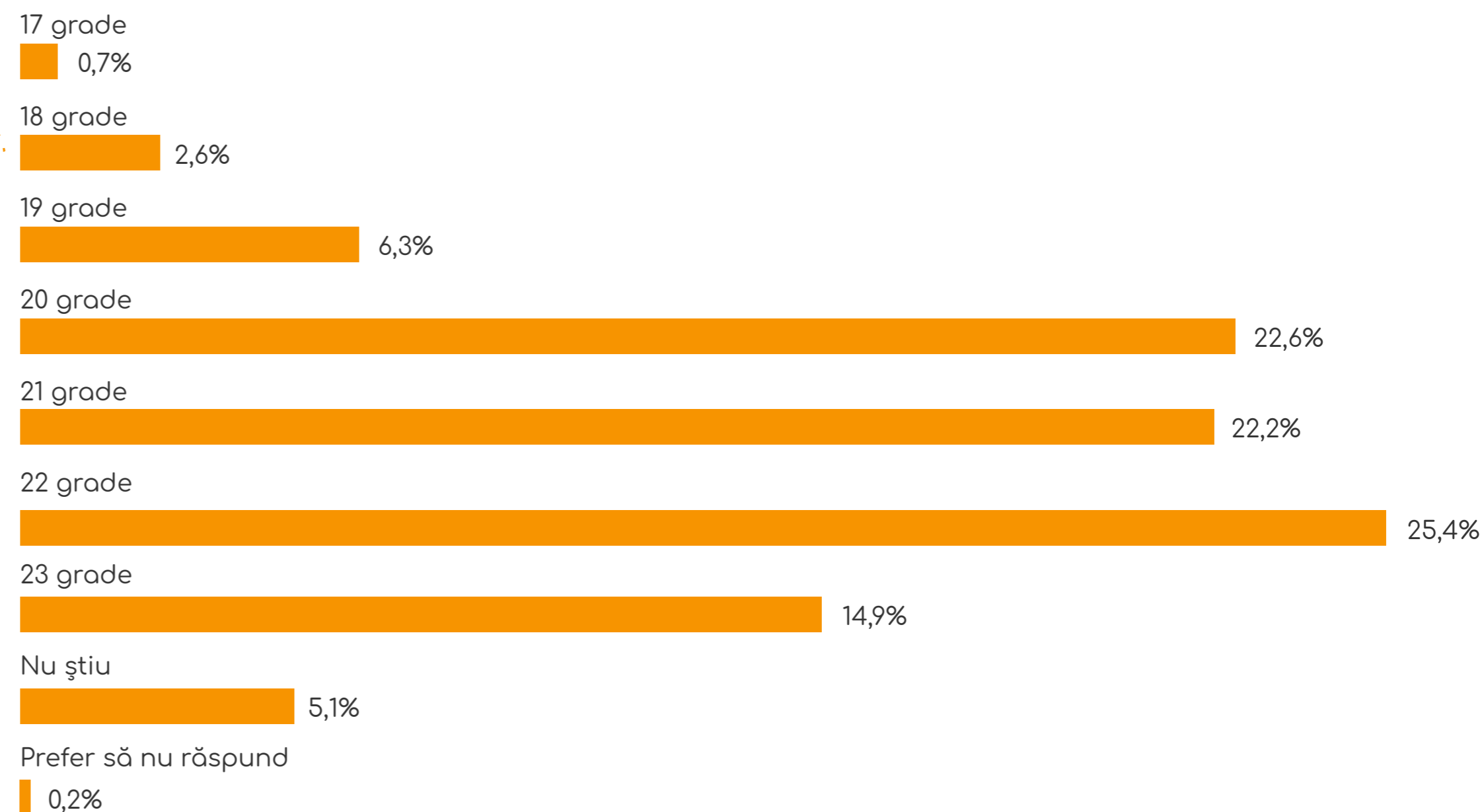
Întrebare cu răspuns unic.

09

CE TEMPERATURĂ ÎN °C AR TREBUI SĂ FIE ÎN LOCUINȚĂ PENTRU A-ȚI OFERI NIVELUL OPTIM DE CONFORT?

Nivelul optim de temperatură în locuință pentru un sfert din respondenți de 22°C. 22,6% declară temperatura optimă de 20°C, iar pentru 22,2% optim în locuință sunt 21°C. Numai în cazul a 9,6% din studenți temperatura optimă este sub 20°C.

1670 RESPONDENȚI

"9. Ce temperatură în °C ar trebui să fie în locuință pentru a-ți oferi nivelul optim de confort?"

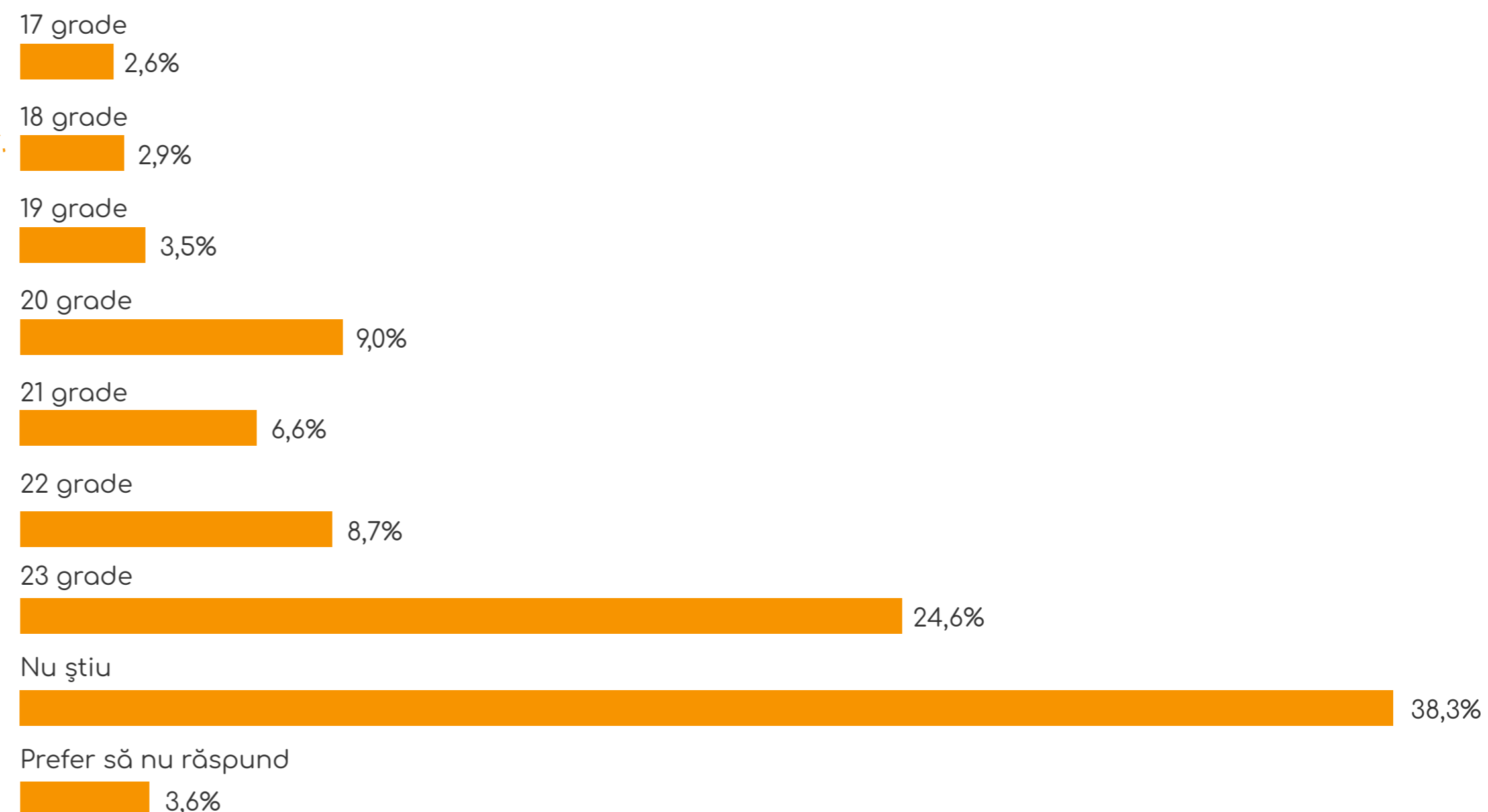
Întrebare cu răspuns unic.

10

CARE ESTE TEMPERATURA ÎN °C DIN LOCUINȚA TA ÎN ACEST MOMENT?

38,3% din respondenți nu știu care este temperatura în locuința lor, probabil din lipsa echipamentelor de reglare a temperaturii (după cum sugerează întrebarea 5). În cazul a 24,6% dintre ei, temperatura la momentul sondajului era de 23°C.

1670 RESPONDENȚI

"10. Care este temperatura în °C din locuința ta în acest moment?"

Întrebare cu răspuns unic.

11

AI AVUT FACTURI RESTANTE LA UTILITĂȚI ÎN ULTIMUL AN?

Un alt indicator al sărăciei energetice îl reprezintă restanțele la plata facturilor. 14,1% declară că au avut facturi restante, în condițiile în care plata acestora, tradițional, reprezintă o prioritate. Acest lucru poate atrage restrângeri în alte zone asociate calității vieții cum sunt nevoile legate de haine, acces la tehnologie, socializare și servicii de sănătate (vezi întrebarea 16).

1670 RESPONDENȚI

"11. Ai avut facturi restante la utilități în ultimul an?"

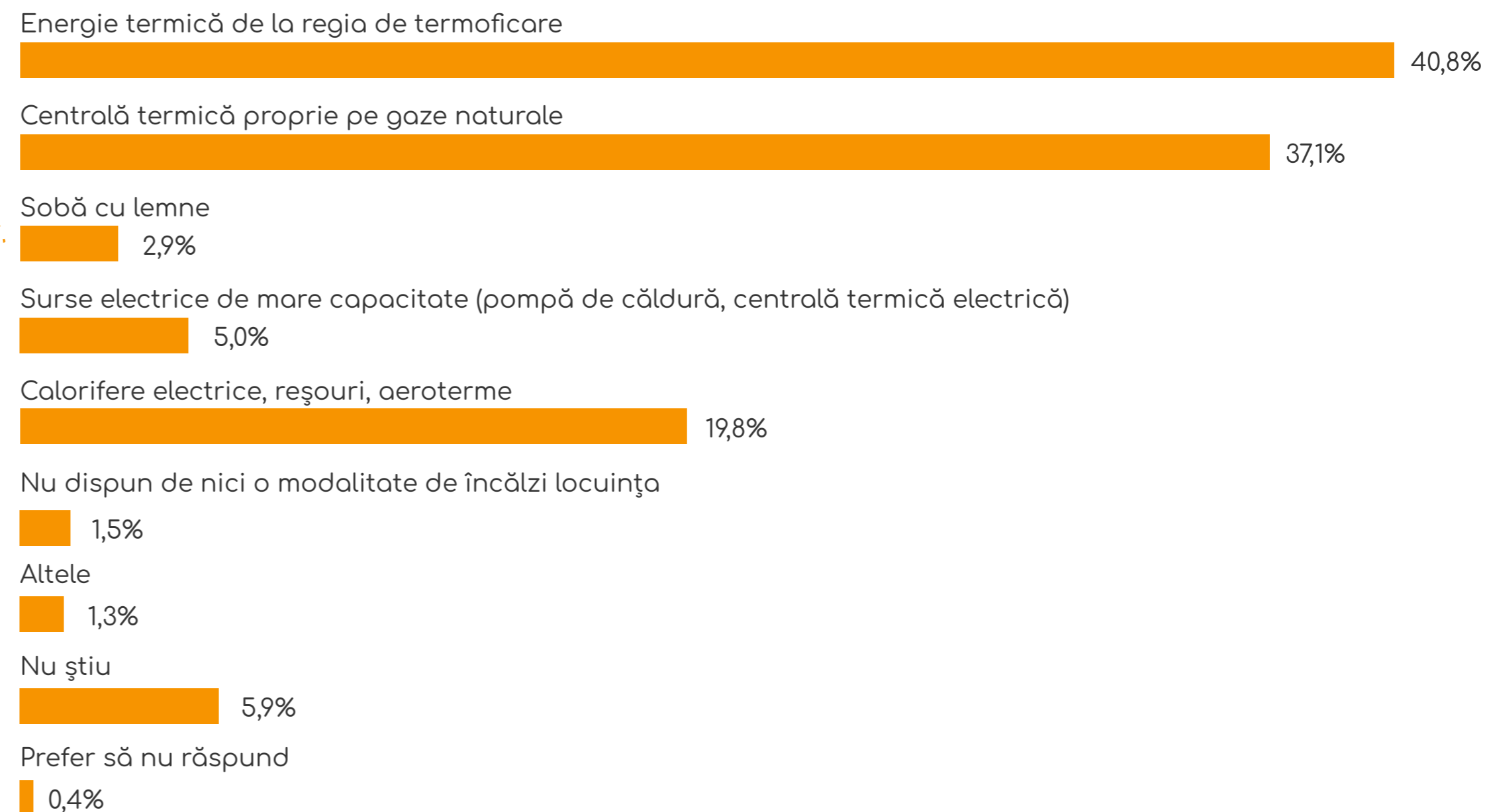
Întrebare cu răspuns unic.

12

PE CARE DINTRE URMĂTOARELE SURSE DE ÎNCĂLZIRE LE FOLOSEȘTI ÎN LOCUINȚA TA?

Energia termică de la regia de termoficare este sursa principală de încălzire a locuințelor studenților, 40,8% dintre aceștia folosind sistemul centralizat, în timp ce 37,1% locuiesc în gospodării cu centrale termice proprii. Totodată, aproape 20% folosesc surse electrice de încălzire care sunt asociate unui consum ridicat de electricitate chiar și în contextul crizei prețurilor la energie.

1670 RESPONDENȚI

"12. Pe care dintre următoarele surse de încălzire le folosești în locuința ta?"

Întrebare cu maxim 2 răspunsuri.

13

CU CARE DINTRE AFIRMAȚIILE URMĂTOARE EȘTI DE ACORD?

84,7% din respondenți sunt de acord că încălzirea globală este o amenințare reală. Totuși, numai o treime admite că felul în care folosesc ei sursele de energie are impact asupra încălzirii globale. 36,3% declară și că zona în care locuiesc este poluată.

1670 RESPONDENȚI

Încălzirea globală este o amenințare reală

De vină pentru încălzirea globală sunt mai ales politicienii

De vină pentru încălzirea globală sunt mai ales marile companii

De vină pentru încălzirea globală sunt mai ales oamenii de rând

Felul în care folosesc sursele de energie de la mine de acasă are un impact asupra mediului

Zona în care locuiesc este poluată

Nu știu

Prefer să nu răspund

"13. Spune-ne cu care dintre afirmațiile de mai jos ești de acord."

Întrebare cu posibilitate de răspuns multiplu.

CAPITOLUL 3: CALITATEA ȘI COSTURILE VIEȚII

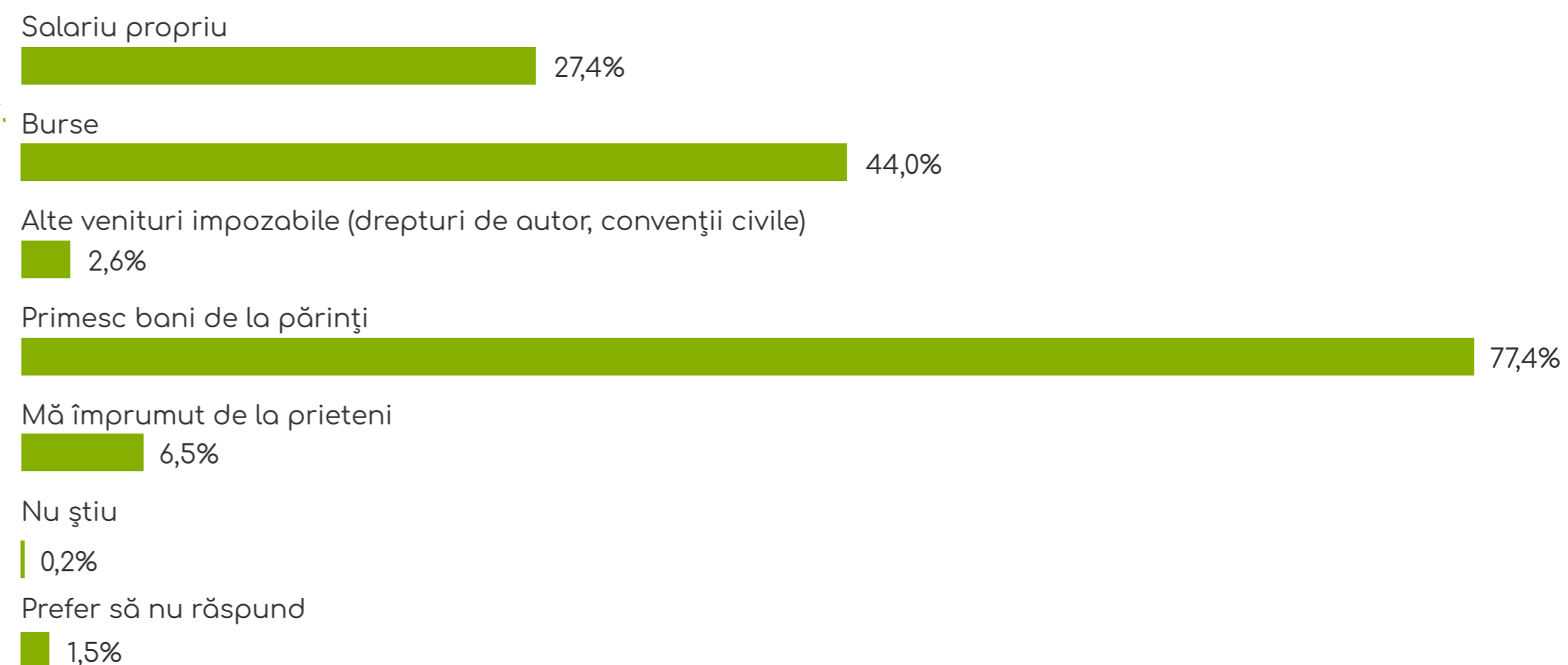

14

LA CARE DINTRE URMĂTOARELE SURSE DE VENIT AI ACCES?

Familia reprezintă o sursă importantă de întreținere pentru studenți, 77,4% declarând că primesc bani de la părinți, în timp ce 27,4% sunt angajați și primesc salariu. Bursele asigură o parte din venit pentru 44% din respondenți. 6,5%, totuși, apelează la prieteni pentru a se împrumuta. 0,2% nu știu și 1,5% preferă să nu răspundă.

1670 RESPONDENȚI

"14. La care dintre următoarele surse de venit ai acces?"

Întrebare cu posibilitate de răspuns multiplu.

15

CUM APRECIEZI VENITURILE TALE?

Aproape 10% din respondenți nu își permit un trai decent, iar 30,9% declară că veniturile lor le ajung doar pentru strictul necesar. Precaritatea cu care se confruntă studenții este evidentă.

1670 RESPONDENȚI

Nu îmi ajung nici măcar pentru strictul necesar

Îmi ajung doar pentru strictul necesar

Îmi ajung pentru un trai decent, dar nu îmi permit cumpărarea unor lucruri mai scumpe

Îmi permit și cumpărarea unor lucruri mai scumpe, dar cu restrângeri în alte domenii

Îmi permit să cumpăr tot ceea ce îmi doresc, fără restricții

Nu știu

Prefer să nu răspund

"15. Cum apreciezi veniturile tale?"

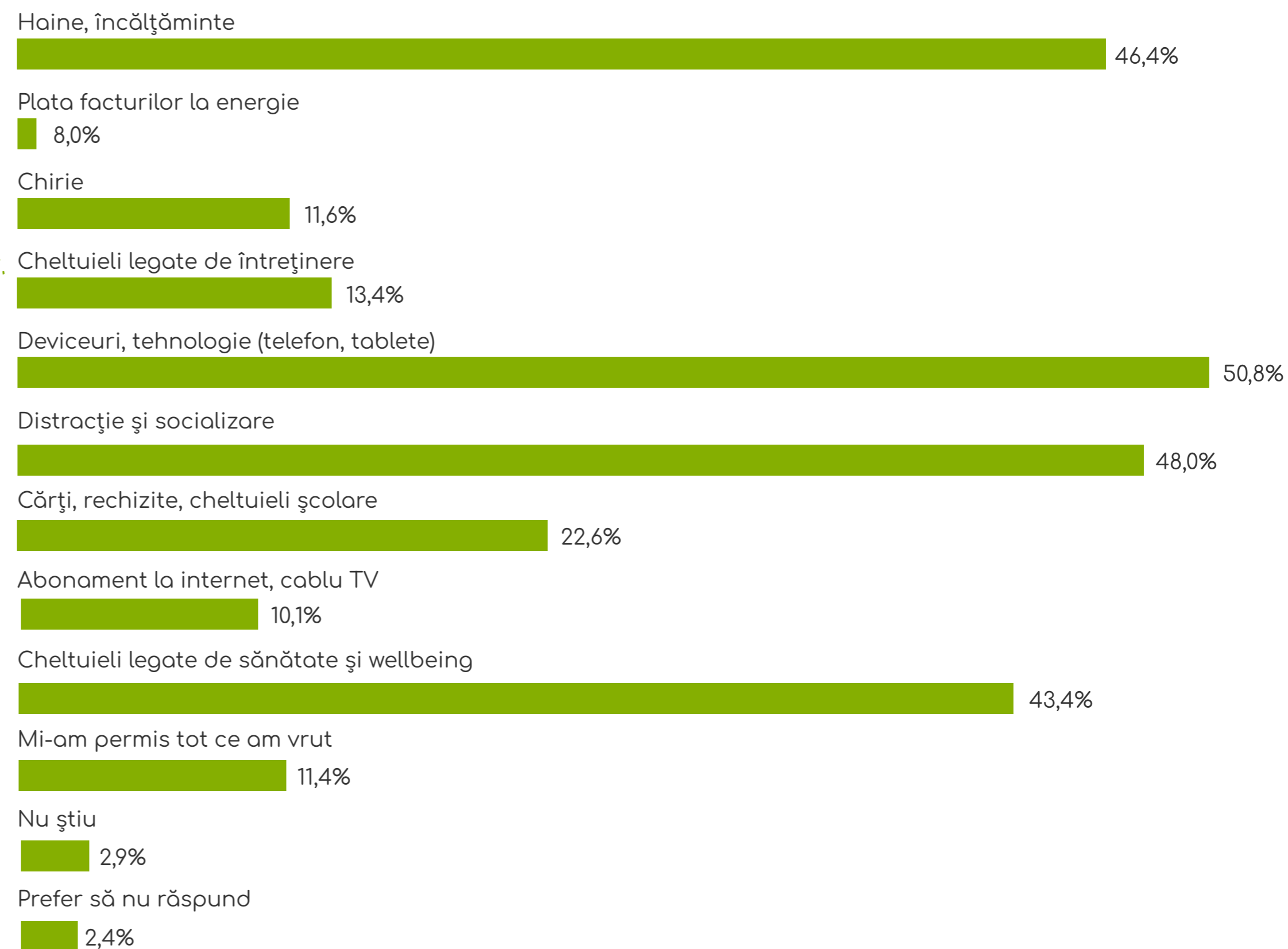
Întrebare cu răspuns unic.

16

PE CARE DINTRE URMĂTOARELE LUCRURI AI AVUT PROBLEME ÎN A ȚI LE PERMITE ÎN ULTIMELE 12 LUNI?

8% dintre respondenți declară au avut probleme în a plăti facturile, iar 11,6% în a plăti chiria, deși acestea reprezintă priorități. Prioritizarea cheltuielilor este indicată și de faptul că studenții au avut dificultăți în a-și acoperi costurile altor bunuri și servicii asociate calității vieții lor (device-uri, haine, cheltuieli de sănătate și educație). Numai 11,4% și-au permis tot ce și-au dorit.

1670 RESPONDENȚI

"16. Pe care dintre următoarele lucruri ai avut probleme în a ți le permite în ultimele 12 luni?"

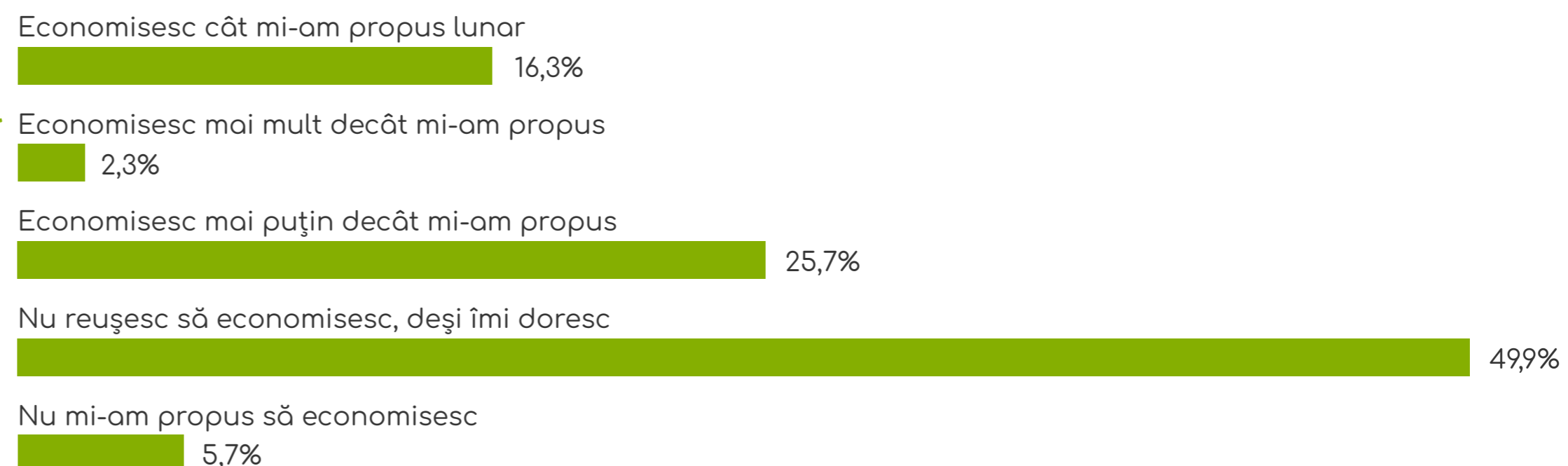
Întrebare cu răspuns multiplu.

17

ÎN CE MĂSURĂ REUȘEȘTI SĂ ECONOMISEȘTI LUNAR?

Jumătate din respondenți nu pot să economisească, iar un sfert pun deoparte mai puțini bani decât și-ar dori. Incapacitatea de a economisi indică iarăși o stare generală de vulnerabilitate, economiile lunare fiind cuprinse în „coșul minim” - un indicator important al calității vieții.

1670 RESPONDENȚI

"17. În ce măsură reușești să economisești lunar?"

Întrebare cu răspuns unic.

CAPITOLUL 4: SĂNĂTATE MINTALĂ ȘI WELLBEING

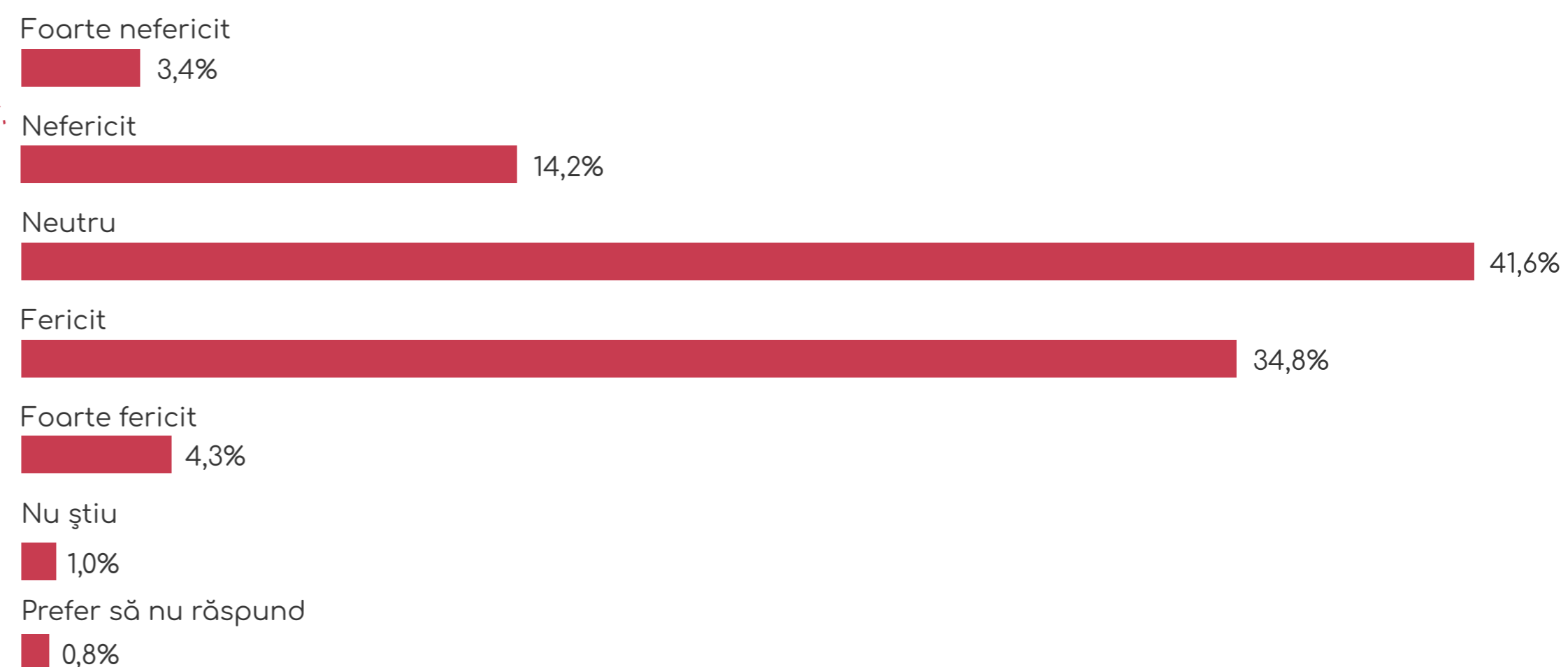

18

ÎN GENERAL, LUÂND ÎN CONSIDERARE TOATE LUCRURILE DIN ULTIMA PERIOADĂ, CÂT DE FERICIT TE SIMȚI?

Față de studiul din 2022 cei care raportează un nivel de fericire neutru au crescut la 41,6%, de la 36,9%. Îmbucurător este că, deși anul trecut 21% din studenți se simțeau nefericiți sau foarte nefericiți, anul acesta procentul a scăzut la 17,6%, probabil și din cauză că studiul precedent a avut loc în pandemie.

1670 RESPONDENȚI

"18. În general, luând în considerare toate lucrurile din ultima perioadă, cât de fericit te simți?"

Întrebare cu răspuns unic.

19

ÎN CE FEL A AVUT DE SUFERIT SĂNĂTATEA TA MINTALĂ ÎN ULTIMELE 12 LUNI?

Deși am ieșit din pandemie, 78,4% dintre respondenți spun că stresul și anxietatea au crescut în ultimele 12 luni față de numai 72% în 2022. Numai 16,3% au declarat că sănătatea lor mintală nu a avut de suferit, mai puțin decât procentul de 21,6% înregistrat în raportul din 2022. Mai grav, procentul persoanelor cu gânduri suicidale se află în ușoară creștere, de la 9,0% în studiul din 2022 la 9,8% acum.

1670 RESPONDENȚI

"19. În ce fel a avut de suferit sănătatea ta mintală în ultimele 12 luni?"

Întrebare cu posibilitate de răspuns multiplu.

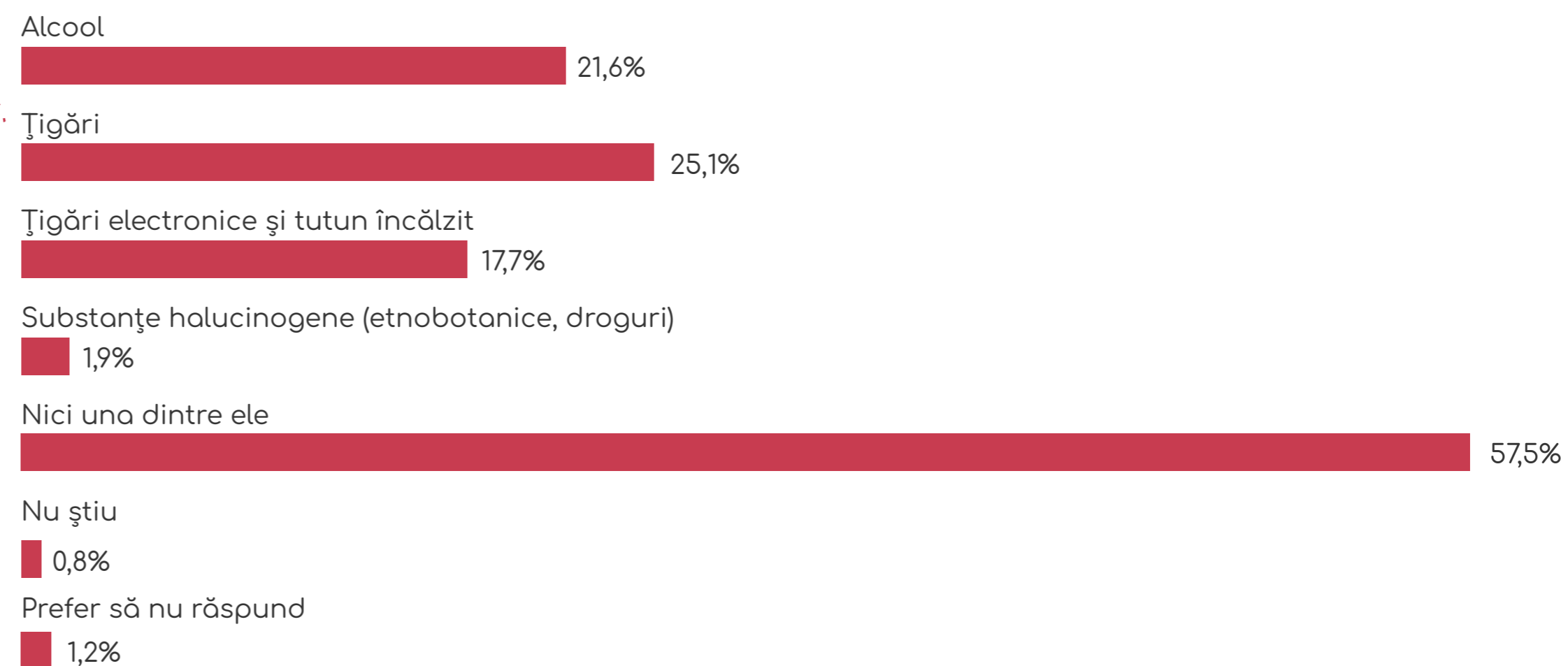

20

ÎN ULTIMELE 12 LUNI, DIN CARE DINTRE URMĂTOARELE SUBSTANȚE AI CONSUMAT MAI MULT DECÂT ÎN PERIOADA ANTERIOARĂ?

În ultimele 12 luni, cel mai mult printre tineri a crescut consumul de alcool și țigări. Consumul de țigări electronice și tutun încălzit a crescut pentru mai puțini dintre tineri, iar cel de substanțe halucinogene s-a mărit într-o proporție foarte redusă. Mai mult de jumătate dintre respondenți nu au consumat mai mult alcool, țigări sau substanțe halucinogene în ultimul an.

1670 RESPONDENȚI

"20. În ultimele 12 luni, din care dintre următoarele substanțe ai consumat mai mult decât în perioada anterioară?"

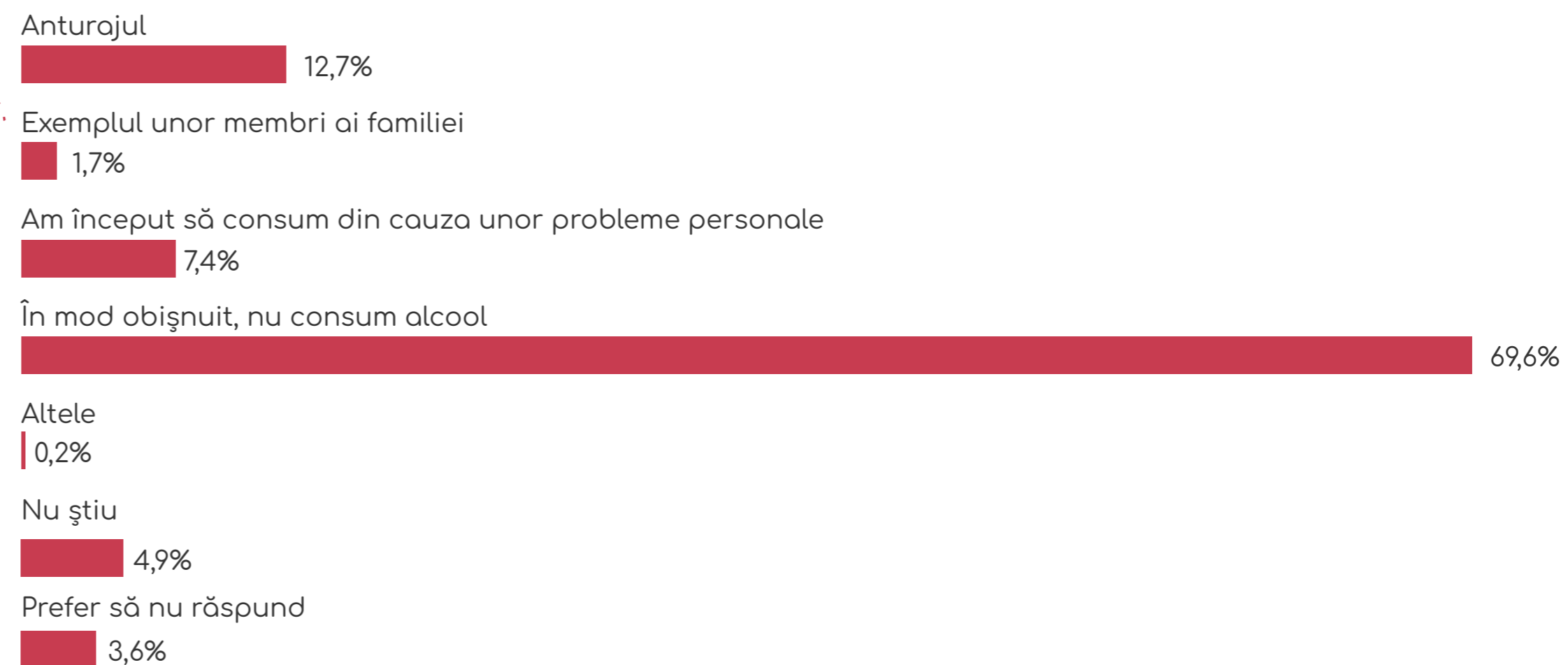
Întrebare cu posibilitate de răspuns multiplu.

21

CE TE-A DETERMINAT SĂ ÎNCEPI SĂ CONSUMI ALCOOL?

Printre cauzele debutului de consum de alcool se numără anturajul (12,7% din respondenți), problemele personale (7,4%), exemplul din familie (1,7%). 69,6% dintre studenți nu consumă alcool în mod obișnuit.

1670 RESPONDENȚI

"21. Ce te-a determinat să începi să consumi alcool?"

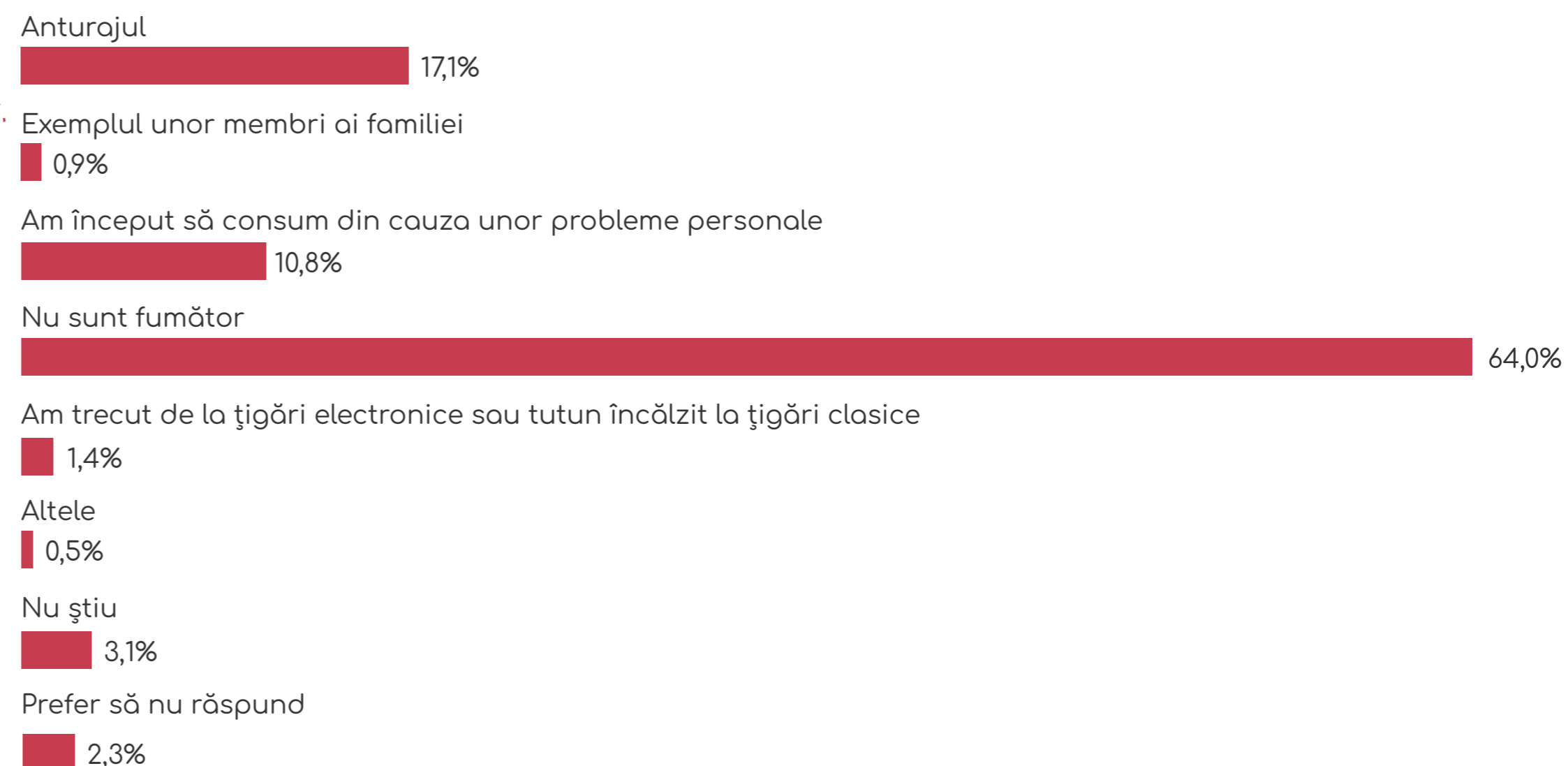
Întrebare cu răspuns unic.

22

CE TE-A DETERMINAT SĂ ÎNCEPI SĂ FUMEZI?

Cu toate că 64% dintre studenți nu sunt fumători, cei care o fac au fost determinați de anturajul în care se află (17,1%), din cauza unor probleme personale (10,8%), și mult mai puțin de mediul familial (0,9%) sau afișele din magazine (0,5%). Numai 1,4% dintre studenți au trecut de la țigări electronice sau tutun încălzit la țigări clasice.

1670 RESPONDENȚI

"22. Ce te-a determinat să începi să fumezi?"

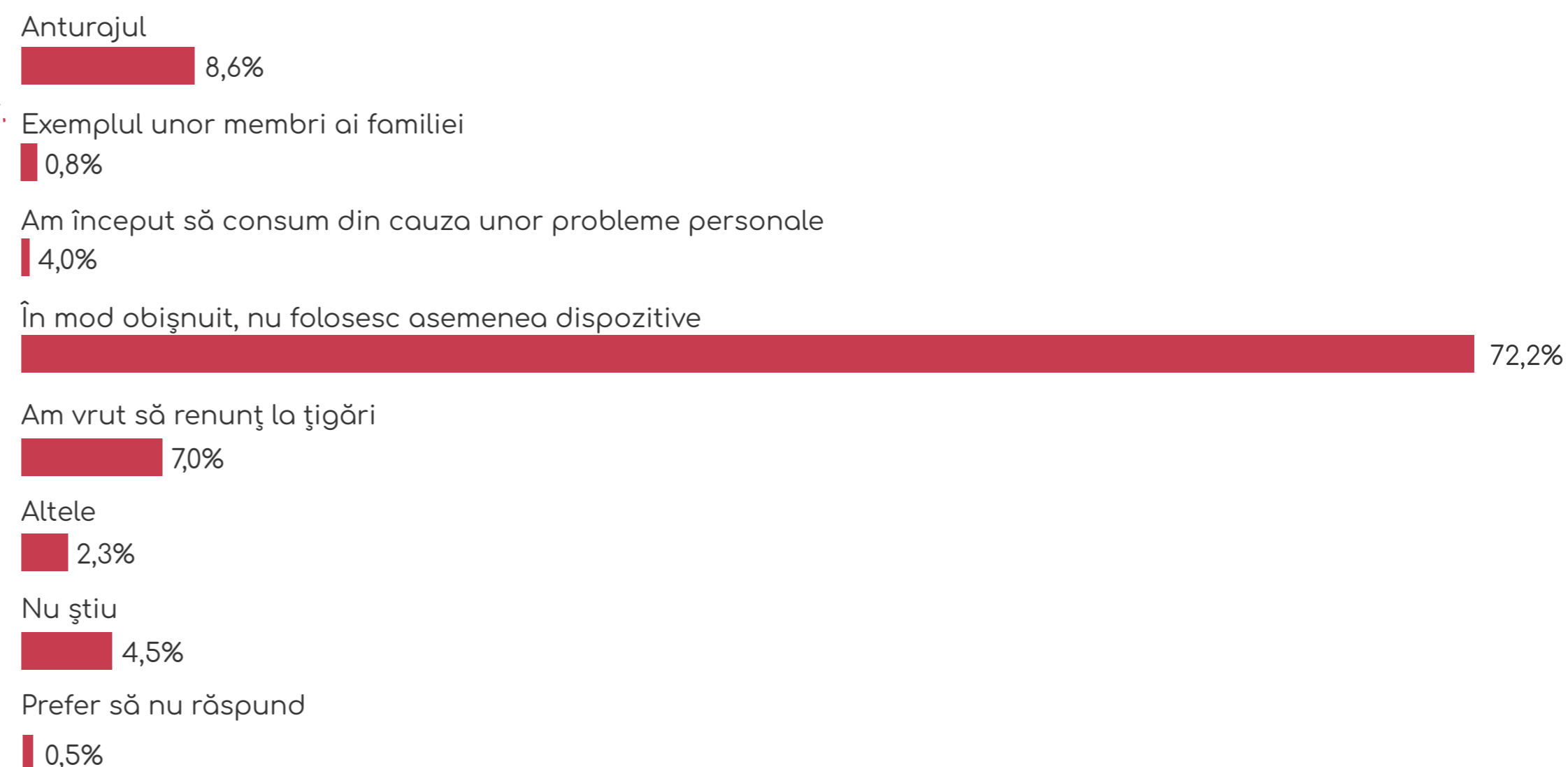
Întrebare cu răspuns unic.

23

CE TE-A DETERMINAT SĂ ÎNCEPI SĂ CONSUMI ȚIGĂRI ELECTRONICE SAU TUTUN ÎNCĂLZIT?

La alcool și țigări clasice, anturajul este de departe principalul determinant. La țigările electronice anturajul înregistrează doar 8,6%, în schimb apare ca motiv important dorința de a renunța la țigările clasice, în procent de 7%. 4% încep consumul din cauza unor probleme personale, iar 72,2% din studenți nu consumă în mod obișnuit țigări electronice sau tutun încălzit.

1670 RESPONDENȚI

"23. Ce te-a determinat să începi să consumi țigări electronice/tutun încălzit?"

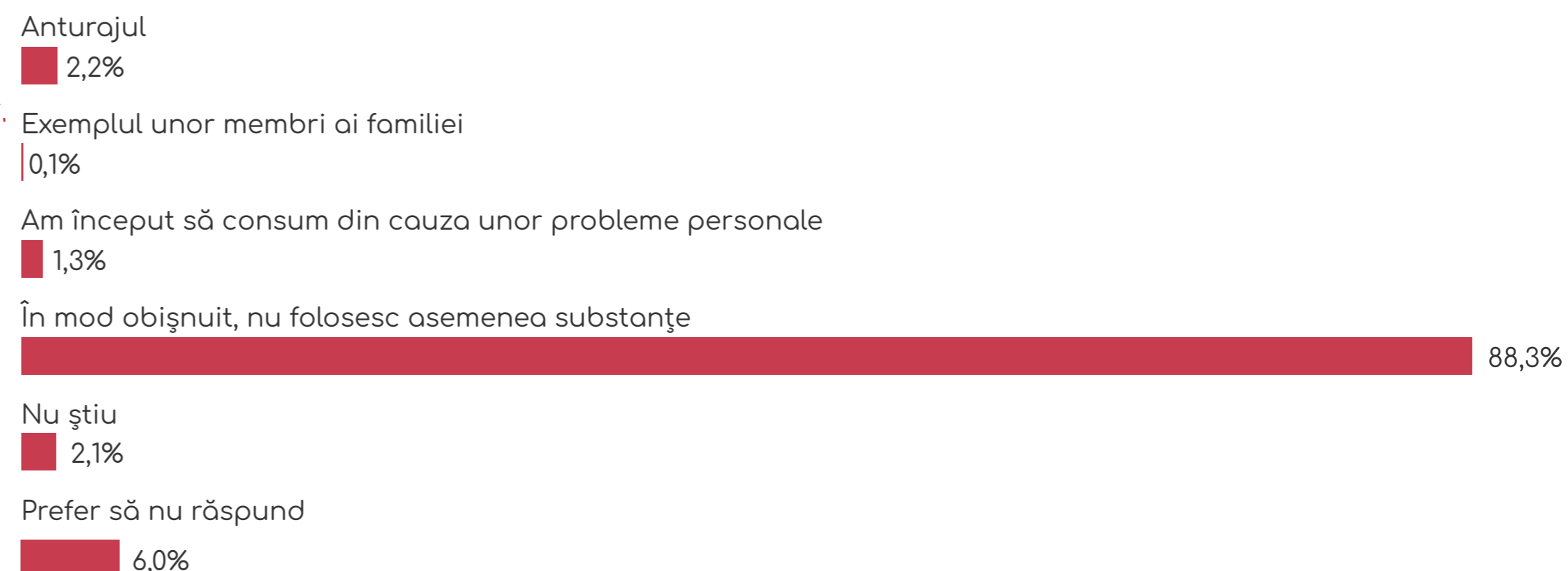
Întrebare cu răspuns unic.

24

CE TE-A DETERMINAT SĂ ÎNCEPI SĂ FOLOSEȘTI SUBSTANȚE PSIHOACTIVE (ETNOBOTANICE, DROGURI)?

Chiar dacă 88,3% din respondenți nu folosesc substanțe psihoactive, 2,2% au fost determinați să le utilizeze de anturaj, 1,3% din cauza unor probleme personale, iar 0,1% din exemplul din familie. Din cauza subiectului sensibil, 6% nu au dorit să răspundă.

1670 RESPONDENȚI

"24. Ce te-a determinat să începi să folosești substanțe psihoactive (etnobotanice, droguri)?"

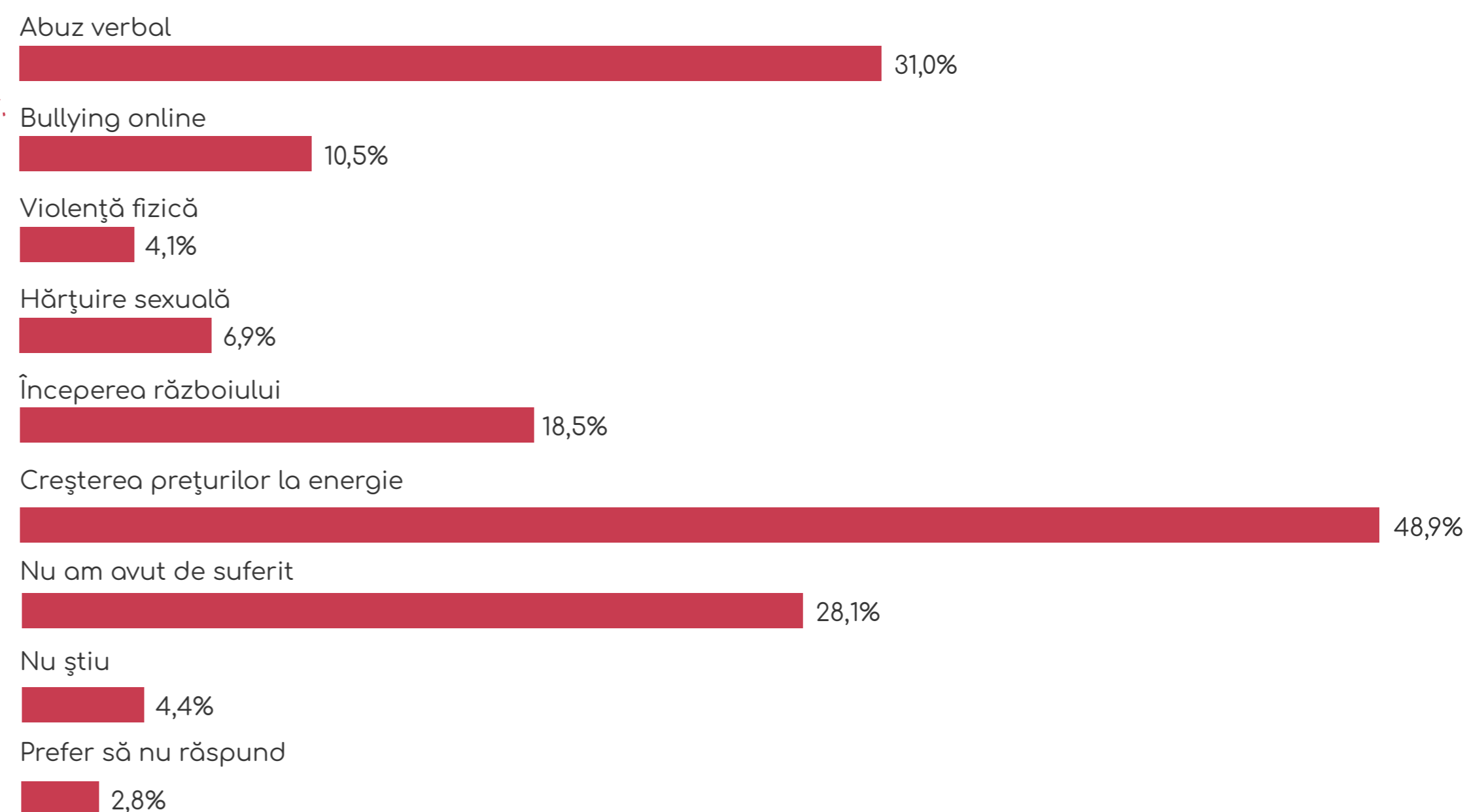
Întrebare cu răspuns unic.

25

AI AVUT DE SUFERIT ÎN URMA ORICĂREIA DINTRE CELE DE MAI JOS ÎN ULTIMELE 12 LUNI?

Jumătate dintre respondenți au avut de suferit ca urmare a creșterii prețurilor la energie, mult peste cei afectați de război - 18,5%. În același timp, 31% au avut de suferit din cauza abuzului verbal, 10,5% din cauza bullying-ului online, 6,9% din cauza hărțuirii sexuale și 4,1% din cauza violenței fizice, toate în creștere față de studiul din [2022](#).

1670 RESPONDENȚI

"25. Ai avut de suferit în urma oricăreia dintre cele de mai jos în ultimele 12 luni?"

Întrebare cu posibilitate de răspuns multiplu.

Le mulțumim tuturor partenerilor noștri pentru implicare. Iată câteva gânduri despre acest proiect din partea unora dintre ei:

Agora Debate

“Suntem extrem de încântați să ne implicăm în acest proiect, deoarece recunoaștem cu empatie modul diferit în care criza energetică și războiul au afectat viețile fiecărui student și procesul educațional în ansamblu. Ne dorim să aducem un suport binevenit în viețile acestor tineri plini de potențial, pentru că credem cu tărie că fiecare student are o poveste unică și merită sprijinit în această perioadă tulbură.”

BBU DEBATE SOCIETY

“Susținem acest proiect fiindcă am putut observa cum cele mai recente probleme de pe agenda societății - războiul, criza energetică, inflația, protecția datelor, problemele de sănătate mintală - îi afectează pe studenți. Vulnerabilitatea de care dă dovadă această categorie socială merită pusă în discuție, deoarece ei se află la vârsta în care se pun singuri pe picioare, ceea ce implică asumarea mai multor riscuri. Tranziția spre maturitate a tinerilor nu trebuie neglijată. Suntem aici să le dăm o mână de ajutor.”

CSFD UBB

“În calitate de studenți cu funcții de reprezentare, încercăm constant să ne sprijinim colegii în fața problemelor pe care le întâmpină. Cu toții avem responsabilitatea să fim atenți la nevoile studenților, să ne preocupăm starea materială, sănătatea mintală, dezvoltarea și educarea acestora. De aceea, considerăm că acordarea unui loc de cazare în căminele universitare la standarde cât mai ridicate este un drept de care trebuie să beneficieze fiecare student aflat în nevoie.”

ASD

“Suntem conștienți de solicitările studenților în ceea ce privește nevoile materiale, sociale, precum și noile provocări ce țin de dezinformare, schimbări legislative sau stres și anxietate. În acest context, credem că este nevoie să tragem un semnal de alarmă asupra problemelor cu care se confruntă tinerii, pentru a evita situații nedorite. Dedicarea acestui proiect asupra înțelegerii contextului de ansamblu în care trăiesc studenții este un merit ce nu trebuie trecut neobservat. Felicitări tuturor actorilor implicați și ne bucurăm că am putut colabora pentru a sprijini viitorul societății - studenții.”

OSD

„Problemele studenților pot fi rezolvate doar prin intensă colaborarea între agenții ce și-au asumat reprezentarea lor, în ariile în care activează. Susținem proiectul Starea Națiunii Studentești și ne bucurăm că este adusă lumină asupra nevoii studenților de a fi cazați într-un cămin care să întrunească standarde de calitate cât mai ridicate.”

Societatea Studențească de Științe Politice - SSSP Cluj, Tanasă - Cozdreanu Diandra-Ioana

“Am decis să ne alăturăm acestui proiect pentru că suntem ferm convinși de importanța vitală a studenților în cadrul societății. În ultimii ani, pandemia, războiul, criza energetică, au reprezentat o adevărată provocare în rândul tinerilor, care au trebuit să se adapteze într-un timp scurt la conjuncturi cu totul noi, neprevăzute. Demersul civic și educațional trebuie continuat și adaptat la rândul lor la nevoile studenților și la progresul tehnologic, luând foarte în serios problemele sociale ce sunt evidențiate prin sondaje cum este cel realizat de Starea Națiunii Studentești.”

ELSA ROMÂNIA

“Ne-a bucurat faptul că am putut contribui la acest proiect, fiind în postura de studenți, cunoaștem îndeaproape dificultățile pe care le întâmpină aceștia. Susținerea noastră a fost motivată, de altfel, și de viziunea ELSA: „O lume dreaptă bazată pe respectul pentru demnitatea umană și diversitatea culturală.”

Societatea Studenților în Farmacie București

“Una dintre misiunile Societății Studenților în Farmacie București este de a reprezenta interesele studenților Facultății de Farmacie, astfel că am fost foarte bucuroși să participăm și să ojutăm în cadrul proiectului “Starea Locuirii Studenților”, astfel încât sondajul despre condițiile de trai și calitatea vieții studenților să fie cât mai relevant printr-un număr mare de răspunsuri. Considerăm acest proiect ca fiind valoros și de impact în societatea civilă, mai ales în lumina evenimentelor viitoare ce urmează a fi organizate și anume o serie de dezbateri publice pe baza rezultatelor sondajului. Ne bucurăm că am luat parte la acest proiect, dovedindu-ne încă o dată că vocea studenților contează și că este important să îți exprimi opinia.”

Pentru mai multe informații, ne poți găsi la:

 stareastudentilor.ro

 facebook.com/stareastudentilor

 instagram.com/stareastudentilor

 iulia.git@stareastudentilor.ro